

KEMILÄINEN

Kemin kaupungin tiedotuslehti / numero 3/2018

**Osaajien Osuuskunta
päästää tekijät töihin**

Sivu 3

**Kemi täyttää
150 vuotta**

Sivut 6 - 7

**Kaikukortilla
kulttuuria kaikille**

Sivu 8

150
KEMI 2019

TÄSSÄ NUMEROSSA

Pääkirjoitus	2
Osaajien Osuuskunta päästää tekijät töihin	3
Syksyn tapahtumakalenteri	4
"Mistä oot pois"	5
Ensi vuosi on juhlavuosi	6 - 7
Kaikukortilla kulttuuria kaikille	8
Kivikon ja Koivuharjun koulut saivat uuden rehtorin	9
Viihtyisyyttä, vetovoimaa ja liikuntamahdollisuuksia	10 - 11
Vihreä ja kestävä Kemi	12 - 13
Älä anna sähkökatkon yllättää	14 - 15
Kuntalaisdemokratiaa	16
Kolumni: Kohti kestäviä hankintoja	17
Parantumaton lohitrauma	18
Karihaaraa kehittämässä	19
Kemiläinen in english	20

KEMIN KAUPUNGIN PUHELINNUMEROITA

Puhelinvaihe (016) 259 111

Kemin Energia ja Vesi Oy

• Puhelinvaihe (016) 259 303

• Vikailmoitukset 24 h

Sähkö 020 366 040

Lämpö 040 511 5722

Vesi 020 690 141

Lääkärien ja sairaanhoitajien vastaanotot:
arkisin klo 8.00 - 16.00 puh. (016) 259 705

Hammashoitolat, ajanvaraus (016) 259 769

Kemin kaupungin sosiaalitoimisto on avoinna
arkisin klo 8.00 - 11.00 ja 12.00 - 15.00
Puhelinaika sosiaalitoimiston työntekijöille
arkisin klo 12.00 - 13.00

Työntekijöiden sähköpostiosoitteet
etunimi.sukunimi@kemi.fi

Kotisivut www.kemi.fi

*Seuraava
Kemiläinen ilmestyy
helmikuussa 2019*

Lehti
sähköisenä
www.kemi.fi

KEMIN KAUPUNGIN TIEDOTUSLEHTI 3/2018

Julkaisija: Kemin kaupunki

Päätoimittaja: Jukka Vilén

Toimitus: Taina Alajärvi, Niina Grönholm, Tiina
Laukkanen, Tanja Kavasvuori, Eija Kinnunen,
Päivi Koskimäki, Anuina Tervonen-Aho,
Kaisa Rauvala

Sähköposti: toimitus.kemilainen@kemi.fi

Painosmäärä: 18 000 kpl

Kansikuva: Mika Ahonen

Taitto: Mainostoimisto Reklaami, Kemi

Paperi: LumiSilk 115 g/m²

Paino: Erweko Oy 10/2018

ISSN 1799-876X

150 VUOTTA NUORI KAUPUNKI

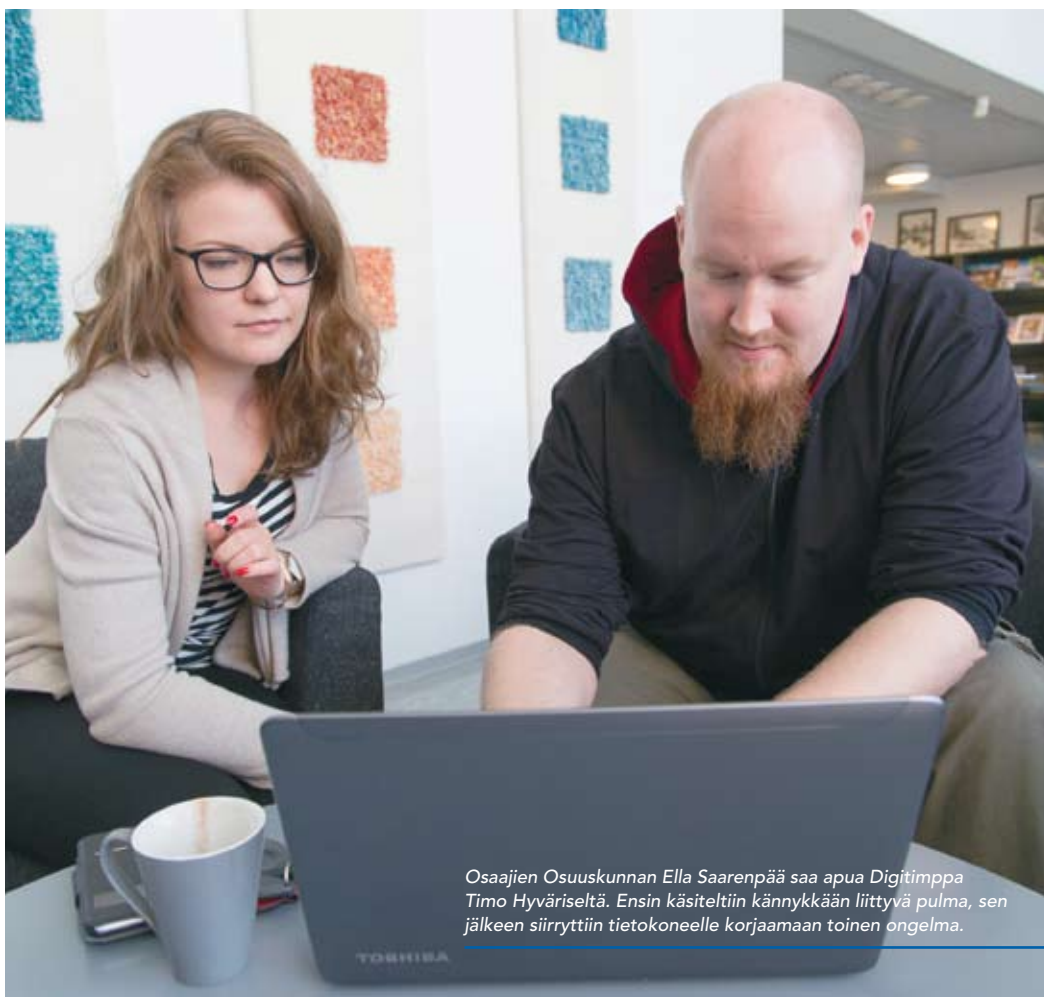
Reilut 150 vuotta sitten elettiin vahvaa teollistumisen aikaa. Perämeren pohjukkaan oli kovaa vauhtia kasvamassa vahvaa metsäteollisuutta ja teollisuuden työvoimaksi alueelle muuttaneet ihmiset tarvitsivat ympärilleen järjestäytyneen yhteiskunnan palveluita. Elämä alueella oli varsin villiä ja yhteisö tarvitsi turvaa ja järjestystä. Alueelle muuttaneiden ihmisten ja yritysten tarpeisiin alettiin pohtimaan uuden kaupungin ja metsäteollisuuden tarvitseman sataman perustamista. Kaupungin perustamista pohtimaan ja valmistelemaan määrättiin kruununvouti Wallenius, joka tarmokkaasti ryhtyi toimeen.

Kemille etsittiin sijaintipaikkaa itse asiassa jo toista kertaa, sillä ensimmäisen Kemin voidaan todeta olleen Haminasaarella sijainneen kauppapaikan, joka ironista kyllä on nykyään entisen Kemin maalaiskunnan alueella Isohaaran patoaltaan pohjassa. Haminasaaren kauppapaikka paloi kuitenkin ennen kaupungin perustamisprosessin käynnistymistä epäselvissä olosuhteissa maan tasalle. Kaupungin perustamista valmistellut kruununvouti Wallenius etsi kaupungille paikkaa Kemijokisuun ja Karsikon niemen väliseltä alueelta ja päätyi esittämään keisarille kaupungin paikaksi Sauvosaaren aluetta ja sen ympäristöä. Kruununvoutin esitys aiheutti porua ja harmitti erityisesti torniolaisia, koska kaupunki tuli heidän mielestään liian lähelle Torniota. Vastustuksesta huolimatta kruununvoutin esityksestä Venäjän keisari Aleksanteri II allekirjoitti Kemin kaupungin perustamisasiakirjan 5.3.1869 ja uusi keisarillinen kaupunki oli syntynyt. Kaupunki oli alkuun lähes asumaton vaatimaton muutamien savun käsittämää kylä, paljon pienempi ja kehittymättömämpi kuin kaupungin edustalla sijannut Laitakarin sahayhdyskunta, josta sivistyksen sähkövalo jo tuolloin tuikki kaupunkiin.

Yhä tänäkin päivänä Kemille ja sen naapurikunnille on satamalla ja metsä/bioteollisuudella elintärkeä merkitys. Kaupunki on saanut kasvua metsäteollisuuden kasvun ja kehittymisen rinnalla niin hyvinä kuin huonoinakin aikoina. Metsäteollisuuden voimakkaan rakennemuutoksen myötä Kemi alkoi panostaa vasta 1990-luvulla matkailun ja korkean teknologian tuotannon kehittämiseksi ja niiden toimintaedellytysten parantamiseksi. Panostukset eivät ole menneet hukkaan, sillä Kemin Digipolisen ympärille on vuosien saatossa syntynyt runsaan 500 työpaikan myötä kaupungin kolmas "tietotehdas". Hullunrohkeat panostukset Lumilinnaan ja Sampoon sekä määrätietoinen sisäsataman kehittäminen ovat luoneet pohjan matkailun kehittymiselle Meri-Lapissa. Kiitokset edellä mainituista ennakkoluulottomista avauksista täytyy antaa jo edesmenneelle kaupunginjohtaja Juhani Leinolle ja sen ajan rohkeille ja ennakkoluulottomille päättäjille. Bio- ja kiertotalouden saralla Kemi on tänä päivänä yksi Euroopan kiinnostavimmista alueista ja meillä on lupa odottaa työtä ja toimeentuloa myös jatkossa tältä saralta.

Ensi vuonna syntymäpäiväänsä juhlija Kemi on taitekohdassa, takana on 150 vuotta menestystä, mutta myös selviytymistä ja sopeutumista vaikeisiin haasteisiin. Ongelmat Kemissä ovat pitkälti samanlaisia kuin noin 300 muussakin Suomen kaupungissa ja kunnassa; väki vanhenee, väkiluku laskee hiljalleen ja kaupan ja palveluiden rakennemuutos tuo omia haasteita. Kaupunginvaltuusto hyväksyi kesäkuussa Kemille uuden kaupunkistrategian. Strategiaa määrätietoisesti toteuttamalla on mahdollista luoda erinomainen pohja uudelle viihtyisälle, vihreälle, kestäväälle ja elinvoimaiselle Kemille. Strategiassa on mainiolla tavalla tunnistettu meitä haastavia ongelmia ja koetettu löytää niihin ratkaisuja ja konkreettisia toimenpiteitä. Tuleva menestys tehdään tänään ja huomenna. Aika näyttää oliko tämän päivän päättäjillä rohkeutta ja uskallusta luopua perinteisistä rakenteista, tavoista tehdä ja tuottaa palveluita ja mahdollistaa kaupungin elinvoiman kehittyminen yhdessä kuntalaisten kanssa.

Jukka Vilén
Kansliajohtaja

Osaajien Osuuskunnan Ella Saarenpää saa apua Digitimppa Timo Hyväriseltä. Ensin käsiteltiin kännykkään liittyvä pulma, sen jälkeen siirryttiin tietokoneelle korjaamaan toinen ongelma.

KEMILÄISTÄ OSAAMISTA

Teksti ja kuva Janica Karasti

Osaajien Osuuskunta päästää TEKIJÄT TÖIHIN

Kemin Osaajien Osuuskunta on perustettu vuonna 2015 Kemiläisen työllistämismalli-hankkeen tuotoksena. Sen tarkoituksena on tarjota työtä jäsenilleen, jotka haluavat tehdä itsenäisesti työtä omista lähtökohdistaan. Osuuskunnassa voi kehittää omia liikeideoitaan ja halutessaan niihin saa apua esimerkiksi tuotteistamiseen, kaupallistamiseen, markkinoiden tutkimiseen ja asiakassuhteiden luomiseen. Osuuskunta vastaa sopimuksista ja työnantajavelvoitteista ja maksaa työstä kertyneen palkan jäsenelle.

Kirjoa osuuskunnan tarjoamissa palveluissa onkin runsaasti. Perinteisten kotiin tuotavien palvelujen, kuten pihatöiden ja kotisiivouksen, lisäksi osuuskunnasta löytyy jopa esimerkiksi tulkkauspalvelua, kielenopetusta, artisteja ja graafista suunnittelua. Kuudenkymmenen jäsenen osaamisalat kattavat laajasti erilaisia tarpeita.

Lempeä aloitus yrittäjyyteen

Osaajien Osuuskuntaa luotsaa Ella Saarenpää, joka kehottaa olemaan

reilusti yhteydessä, mikäli kiinnostusta osuuskuntaan liittymiseen löytyy.

- Olemme täällä kemiläisiä varten. Osuuskuntaan voi tulla vaikka porukalla testaamaan nopeasti omaa yritysidea, lähteekö se lentoon. Periaatteemme on, että tänne on helppo tulla ja helppo halutessaan jatkaa matkaa.

Nimenomaan yrittäjyyden koeleminen turvallisesti palkan saajan roolissa houkutteli myös Timo Hyväristä eli Digitimppaa.

- Yrityksen toiminnan vakiinnuttaminen ottaa oman aikansa, kuten olen tässäkin jo huomannut.

Tämä on hyvä tapa kokeilla yrittäjyyttä, kun ei ole perinteistä yrittäjyysriskiä. Se on lempeämpi aloitus, sillä ei tällä ihan vielä elantoa tienaisi, Hyvärinen kertoo.

Saarenpää toivoo, että ihmiset huomaisivat, että kun muodikkaasti puhutaan kevytyrittäjyydestä, puhutaan silti lähes aina yrittäjästä. Lain silmissä kevytyrittäjää ei ainakaan toistaiseksi ole olemassakaan ja se voi johtaa ongelmiin, kun yrittäjästatuksella oleva henkilö tippuu erilaisten tukien ja etuuksien piiristä eikä silti pysty nauttimaan välttämättä täysin vapaasta yrittäjyydestäkään.

- Osuuskunta on myös yritysmuoto samoin kuin vaikka toiminnimi tai osakeyhtiö. Ei siis mitään kerhotoimintaa, kuten monesti luullaan, vaan yritys muiden joukossa. Sen taustalla vaikuttavat osuuskunnalle ominaiset kohtuullisuus ja demokraattisuus. Jokaisella jäsenellä on yksi ääni, Saarenpää muistuttaa.

Tänä keväänä Osaajien Osuuskunnasta onkin lähtenyt kaksi henkilöä itsenäisiksi yrittäjiksi. Osuuskuntatausta ei haittaa esimerkiksi starttirahaa hakiessa.

Markkinointi haastaa alussa

Hyvärisen mielestä suurimmat haasteet liittyvät markkinointiin.

- Usein siinä tulee rahan puute eteen. Pitäisi olla varaa mainostaa heti alussa. Oman kohderyhmänani ovat kuitenkin lähes kaikki, sillä jopa diginatiiveilla on joskus ongelmia laitteidensa kanssa. Eikä se oma insinööri-sukulainen aina välttämättä osaa tarvittavia asioita vaikka niin ajateltaisiinkin.

Saarenpää pohtii, että tulevaisuudessa osuuskuntalaiset voisivat esimerkiksi markkinoida enemmän yhdessä. Mainostila on halvempaa, kun se ostetaan porukalla.

- Lisäksi olemme ajatelleet kehittää alustoja, joiden kautta töiden löytäminen ja tarjoaminen helpottuisivat.

Sekä Saarenpää että Hyvärinen ovat sitä mieltä, että osuuskunnasta saa parhaiten irti henkilö, joka on valmis toimimaan aktiivisesti työn saannin eteen.

- Suurena etuna on, että löytyy jo liikeidea ja ajatus toiminnasta. Pelkät lennokkaat ajatuksetkaan eivät aina auta, täytyy laittaa ne kädet multa, Saarenpää muistuttaa.

SYKSYN TAPAHTUMA- KALENTERI

Seuraa tapahtumia kaupungin tapahtumakalenterista
www.kemi.fi/tapahtumakalenteri sekä lataamalla ilmainen
Kemi-kortti -sovellus <http://www.kemi.fi/kemi-kortti>

MUSIIKKIA

- ke 25.10. klo 19 Peltomiehen rukous, Kemin kaupunginorkesteri, Kemin kirkko (Konserttiesittely kirjaston Stagella ma 22.10. klo 16)
- la 3.11. klo 16 Kynttiläkonsertti, Meri-Lapin jousikvartetti, Peurasaaren kappeli
- ti 6.11. klo 18 Musiikkiopiston oppilaskonsertti, kirjaston Stage
- ke 7.11. klo 17.30 - 19 Pohjola-Norden lauluilta, kirjaston Stage
- to 15.11. klo 19 Maailman laidoilta, Meri-Lapin jousikvartetti, Kemin Pirtin sali
- la 17.11. klo 15 Pikku Papu goes Kemi, Meri-Lapin jousikvartetti, Sauvosali
- ke 28.11. klo 18 Musiikkiopiston Popparilaulajien konsertti, Kemin Pirtin sali
- ke 31.10. ja ke 28.11. klo 18 - 19.30 Yhteislauluillat, Sauvosaaren koulu
- ke 5.12. klo 19 Romantiikkaa pianon kanssa, Meri-Lapin jousikvartetti, Kemin Pirtin sali (Konserttiesittely kirjaston Stagella ma 3.12. klo 16)
- su 9.12. klo 18 Kemin kuninkaallisten joulukonsertti, Kemin kirkko
- pe 14.12. klo 18 Musiikkiopiston Popparikonsertti, Kemin kulttuurikeskus, iso auditorio
- ti 18.12. klo 19 Joulukonsertti, Meri-Lapin jousikvartetti, Kemin kirkko (Konserttiesittely kirjaston Stagella ma 17.12. klo 16)
- ti 8.1.2019 klo 19 Joulutoratorio, Kemin kaupunginorkesteri, Kemin kirkko (Konserttiesittely kirjaston Stagella ma 7.1.2019 klo 16)

TEATTERIA JA ELOKUVIA

Kemin kaupunginteatterin syksyn ensi-illat:

- la 6.10. klo 19 Tähtihetkiä, Scandic Kemi Lyhty
- la 13.10. klo 16 Kahvia ja tupakkaa, Kemin pirtti
- pe 2.11. klo 19 Myydään 3H+K, Kemin pirtti
- la 19.1. klo 19 Velka, Tullimakasiini

Lisäksi ohjelmistossa Miljoona Hyvää syytä sekä Improklubi.

Kts. esityskalenteri kokonaisuudessaan www.keminteatteri.com

- 25.10. - 28.10. Eurooppalaisen elokuvan viikonloppu, Kinopirtti

LUENTOJA, KIRJALLISUUTTA JA KESKUSTELUJA

- ti 27.11. klo 17.30 Luento kiertotaloudesta, luennoitsija Sanna Alaruikka, järj. Kivalo-opisto, kirjaston opintosalin
- to 1.11. ja to 13.12. klo 17.30 Novellikoukku, kirjaston kotiseutuosa
- to 25.10. klo 17 Kirjoittajaryhmä Rinki julkaisee antologiansa, 45-v. juhlat, Kemin kirjasto
- to 22.11. klo 17.30 Kirjanjulkistamistilaisuus Heli Luukkala-Nevalainen "Punainen maailmanpyörä" -runokirja, Kemin kirjasto

- ke 7.11. klo 16.30 Kirjallisuuspiiri, aiheena Mika Kulju ja hänen 2018 tuotantonsa, kirjaston opintosalin
- maanantaisin klo 16 Taidetreffit, keskustelua taiteesta ja kulttuurista, kirjaston kotiseutuosa

NUORISOLLE

- la 20.10. klo 14 - 18 Lokatube, Sauvosali
- ma 22.10. - to 25.10. Camera Obscura kaikille Kemin 8-luokkalaisille, Toimintakeskus Takitsu
- pe 21.12. Takitsun ja Puuhapakan yhteiset nuorten pikkujoulut, Argos
- la 29.12. - ma 31.12. Lanit, Toimintakeskus Takitsu

NÄYTTELYT

- 1.10.2018 - 1.10.2019 Kemin koulut 140 vuotta -taidenäyttely, Kaupungintalon 7. kerros
- 5.10. - 25.11.2018 Spektakkelit - taidetta Muoniosta Simoon kuntien kokoelmista, Kemin taidemuseo
- 23.10. - 30.12. Suomen sisällissota 1918, (Näyttely ei sovellu lapsille), Kemin historiallinen museo
- to 25.10 klo 13 Kabinetiteoksen paljastus, kirjaston sisääntuloaula
- 28.11.2018 - 6.1.2019 Jouluseimi, kirjaston sisääntuloaulassa
- 30.11. 2018 - 24.1.2019 Come to Finland - Riemuhuuto paratiisista. Matkajulistenäyttely 1890-1960: Näin Suomi-kuva luotiin, Kemin taidemuseo

LASTEN JA KOKO PERHEEN TAPAHTUMIA

- keskiviikkoisin 22.8. - 19.12. klo 10-12 Avoin taidetoiminta, Lastenkulttuurikeskus
- la 20.10. klo 14 - 18 Lokatube, Sauvosali
- su 21.10. klo 14.30 - 16.30 Veikkausliiga: PS Kemi - IFK Mariehamn, Sauvosaaren kenttä
- la 27.10 klo 12 - 15 Taiteiden yö, Halloween -paja, Lastenkulttuurikeskus
- la 27.10. Kemin taiteiden yö, Kulttuurikeskus
- ke 31.10. ja la 3.11. klo 18 - 19.30 Hui kauhistus! Kummituskierros Kemissä, lähtö Kulttuurikeskuksesta (2€ / hlö)
- to 8.11. klo 17.30 Lyhtykulue Kemikamarista Kulttuurikeskukseen
- la 17.11. klo 12 - 15 Miniatyyripaja (nukkekodin kalusteet ja pienoishuoneet), Lastenkulttuurikeskus
- la 24.11. Kemin keskustan joulunavaus
- to 6.12. klo 10 - 12 Lasten itsenäisyyspäivän juhla, Lastenkulttuurikeskus
- to 6.12. klo 13 kemiläisten itsenäisyyspäivän juhla, Kulttuurikeskus
- la 15.12. ja su 16.12. klo 12 - 15 Joulupajat, Lastenkulttuurikeskus

Teksti ja kuvat Anna Huhtilainen

"MISTÄ OOT POIS?"

Kielikylpykin oli taattu, kun runsas joukko uusia kemiläisiä kokoontui viettämään iltaa ja tutustumaan kaupungin kulttuuripalveluihin sekä harrastusmahdollisuuksiin Kulttuurikeskukseen 13.9.

"Kemi on pieni, mutta kokonansa nähdessä pirteä kaupunki Perämeren pohjukassa. Yhdessä tekeminen on ehdoton voimavaramme", avasivat kansliajohtaja Jukka Vilén ja evankelis-luterilaisen seurakunnan kirkkoherra Tuomas Tölli Uusien kemiläisten illan. Kemiin kuluneen vuoden aikana muuttaneet toivotettiin lämpimästi tervetulleiksi vapaan seurustelun merkeissä.

Kulttuuri Kemini vetovoimatekijänä

Seurakunnan lapsikuorolaisista koottu ryhmä esiintyi itsekkin Kemiin keväällä muuttaneen kanttori Hanna Pärkin johdolla. "Kuu-lopheet ovat kumoutuneet ja kaupunki on ollut positiivinen yllätys! Sisäsatama-alue on vienyt sydämeni ja lapsemme ovat saaneet paljon kavereita", kertoi torniolaislähtöinen Pärkkä.

Ilta oli laaja läpileikkaus Kemin kulttuurielämästä ja harrastusmahdollisuuksista. Siinä missä liikuntapalvelut ja musiikkiopisto järjestävät toimintaa vauvasta vaariin, Kohtaamo palvelee nuoria hyvinvointi-, koulutus- ja työelämyksellisten palveluiden saralla.

Yhteisöllisyyttä tarjoavat myös Kivalo-opiston kurssit. "Opiskelijamme ovat 5-90-vuotiaita, jotka tulevat oppimaan uutta ja tapaamaan tuttuja. Liikunta, kielet, käsityöt ja musiikki ovat ikisuosikkeja, mutta huomioimme myös uudet virtaukset. Nyt olkityöt ja posliinimaalaus ovat hittejä", esitteli opiston pitkäaikainen kuvataideopettaja Taina Rönkkö.

Taidetta Kemini perustajan Keisarillisen Majesteetti Aleksanteri II:n siveltimestä.

Kohtaamisten Kemi

Keminmaasta muuttanut Olavi Kujala, 84, kehui keskustaa palveluineen. "Talvea lukuun ottamatta potkupyöräilen päivittäin. Lenkin jälkeen maistuu lounas seurakuntakeskuksella. Kemi on tuttu paikka, mutta tämä ilta tarjosi paljon uutta tietoa."

On Kemiin kauempaakin tultu: Tampereelta lähtöisin oleva sosiologiopiskelija Laura Kortteisto, 25, toteutti opiskelupaikan myötä haaveensa muuttaa Lappiin. "Pieni ja rauhallinen kaupunki sopii minulle. Ja onhan täällä näköjään vaikka mitä!" Entäpä mahdollinen koti-ikävä? "Nykyaikana yhteydenpito on onneksi helppoa!" tuumi kaksi viikkoa Kemissä asunut Kortteisto.

Marma ja Shahed Karime löysivät illasta uusia harrastuside-

oita. Afganistanista Kemiin muuttaneet 13- ja 8-vuotiaat aktiiviset sisarusukset kertoivat nauttaneensa hellekesästä ja odottavansa innolla Suomen talvea. "Täällä on tosi kivoja liikuntapaikkoja", he iloitsevat osallistujille jaetut uimahallin kertaliput käsissään.

Kansliajohtaja Jukka Vilén oli tyytyväinen eri taustoista tulleita ihmisiä yhdistäneeseen tapahtumaan. "Aiemmat uusien kemiläisten tervetuloilaisuudet ovat olleet pienimuotoisempia. Tämä messutyyppinen tapahtuma saikin ihmiset tosi mukavasti liikkeelle! Haluamme saattaa uudetkin asukkaat kulttuuri- ja harrastuspalveluidemme pariin ja madaltaa kynnystä osallistua niihin."

Ja "Mistä oot pois?" Iloisesta puheensorinasta erottui, että illassa kohtasivat hyvin monelta eri paikakunnalta Kemiin tuoneet tiet. •

"Lappilaiset ovat leppoisia!", totesi sosiologiopiskelija Laura Kortteisto.

Teksti Niina Grönholm

ENSI VUOSI ON JUHLAVUOSI

150

KEMI 2019

Kaupungin syntymäpäivää juhlitaan koko
ensi vuosi, valmistelut ovat jo käynnissä.

Asukkaita, yhdistyksiä, järjestöjä, seuroja ja yrityksiä
kutsutaan osallistumaan sekä huomioimaan juhlatvuosi
osana omia tapahtumia.

Juhlatvuosi näyttäytyy kaupunkilaisille niin katukuvassa kuin tapahtumina läpi vuoden. Kaupunkia somistetaan erilaisin pienin yksityiskohdin sekä näyttävin istutuksin. Talvella kävelykatua koristellaan lumisin elementein.

Merkkivuoden kunniaksi eka-luokkalaiset ovat mukana erikoistehtävässä, heidät kutsutaan mukaan istuttamaan juhlapuita. Yhteistyössä, vihreän ja kestävä arvomaailman hengessä ikuisitetaan ylisukupolvinen muisto

useista pienistä kaupungin keskustaa kaunistavista metsiköistä. Nimiköidut puut varttuvat yhdessä istuttajiensa kanssa.

Kaupungin puut ovat tärkeässä roolissa myös muutoin keskustan katukuvassa. Puita puetaan juhla-asuun ja asukkaita kutsutaankin osallistumaan Neulegraffi-kisaan. Tämä maailmalta rantautunut tekstiili- ja katutaiteen muoto tarkoittaa virkkaamalla, kutomalla tai vaikkapa huovuttamalla tuotettua teosta, joka kiinnitetään puuhun sitä vahingoittamatta.

Juhlatvuoden tunnus

Juhlatvuoden tunnus, Kemi 150, on kemiläisen taiteilijan Jan Åqvistin käsialaa. ”Juhlatunnuksessa tuodaan esiin Kemille tärkeät elementit lumi ja meri. Nämä elementit löytyvät talvisesta merestä ja tunnuksesta kuvataankin jäätynyttä Perämerta”, kertoo Åqvist.

Uuden vuoden ulkoilma-konsertti ja ilotulitus (säävarauksella)

Kaupungin virallinen syntymäpäivä on 5.3.2019, juhlatvuosi käynnistetään kuitenkin jo uuden vuoden aattona, 31.12.2018 klo

20. Meripuiston laululavalla kuullaan tuolloin kemiläisen musiikin huippuosaamista ainutlaatuisella kokoonpanolla, kun lavalle nousevat Men in Black ja Taiska.

Uudenvuoden aatto huipentuu Sisäsatamassa klo 21 juhlatvuoden kunniaksi järjestettävään taivaita ja tajuntaa räjäyttävään ilotulitukseen.

”Asukkaita pyydetään huomioimaan kaupungin tunnetusti armottomat sääolosuhteet. Jos keli estää tapahtumat, järjestetään konsertti ja ilotulitus toisena ajankohtana. Tapahtuman mahdollisesta peruuntumisesta ilmoitetaan kaupungin www-sivuilla sekä Facebookissa”, kertoo kansliajohtaja Jukka Vilén.

Järjestöjen, seurojen ja yhdistysten tapahtumat osaksi juhluvuotta

Järjestöjä, seuroja sekä yhdistyksiä kutsutaan mukaan juhluvuoteen huomioimalla Kemi 150 vuotta -teema osana omia tapahtumia. Organisaatioiden ei siis tarvitse keksiä uutta, vaan juhlateema liitetään luontevasti mukaan tapahtumiin, joita organisaatio joka tapauksessa vuoden aikana järjestää.

Organisaatiot voivat hakea myös yleisavustuksia tulevan vuoden tapahtumiinsa, avustukset kohdistetaan tänä vuonna Kemi 150 vuotta -tapahtumiin. Lomake ja hakuohjeet ovat Kemian kaupungin www.sivuilla, hakuaika päättyy 31.10.2018.

Kemin kaupungin www.sivuilla on Kemi 150 vuotta -osio, jonne päivitetään tietoa juhluvuodesta. Lisäksi nettisivulla ohjeistetaan, miten organisaatiot voivat huomioida kaupungin juhluvuoden toiminnassaan ja miten esimerkiksi Kemi 150 -juhlalogoä käytetään. Kemian kaupungin www.sivuilla ovat osoitteessa www.kemi.fi/kemi-150.

Juhluvuoden ohjelmaa

Virallisena syntymäpäivänä 5.3.2019 järjestetään juhluvastaanotto kemiläisille Lumilinnassa sekä kakukahvit vanhimille kemiläisille hoitokoteihin.

Musiikkia kuullaan Entisten kemiläisten solistien toivekonsertissa sekä Suomalaisen musiikin konsertissa.

Muita vahvistettuja tapahtumia ovat Kemi 150 vuotta -valokuvänäyttely Historiallisessa museossa, avoimet luennot Kemian kulttuuriperinnöstä ja historiasta sekä Kemi 150 vuotta -taidenäyttely Kemian taidemuseossa. Aleksanterin päivän vastaanotto-ohjelmaan kuuluvat yleisölle tarjottavat kakukahvit, keisarin hevosajelu sekä risteily. Kansakoulun 140-vuotisjuhlan kunniaksi on taidenäyttely kaupungintalon 7. kerroksessa.

Kaupungin keskustaa elävöitetään QR-koodin merkityllä Kemi-raitilla. Koodilla merkitty kohde perehdyttää kotiseudun tuntemukseen, koodien kautta avautuu älypuhelimien historiallista aineistoa.

Kemin uimahallissa järjestetään

muun muassa Naisten ilta, Vesisankarit -tapahtuma sekä Wibit vesipeuhula.

Juhluvuonna Kemi 150 -teema näkyy kesällä tietenkin myös Easy living in Kemi -tapahtumissa. ”Yleisölle maksuttoman kaupunkitapahtumaviikon järjestäjiksi toivotaan aiempaan tapaan mukaan yhdistyksiä, järjestöjä, yrityksiä ja asukkaita. Tehdään yhdessä viidennessä Easy living in Kemistä monipuolisista ja ikimuistoisista ikinä”, toivoo Kemitin toiminnanjohtaja Kati Klauviniemi.

Suomen keilailuliiton senioreiden suomenmestaruuskilpailujen alkukisat käydään 25.2-31.3.2019. Naisten sarjan finaali on 6.4.2019 ja miesten puolestaan 7.4.2019.

”Kisoihin odotetaan noin viittä-sataa osallistujaa”, tiivistää Kemian keila- ja tennishallin toimitusjohtaja Petri Tarkiainen.

Pohjan jousi ry. järjestää heinä-lokuun vaihteessa jousiammunnan suomenmestaruuskilpailut. Sauvosaaren urheilupuistossa, samalla juhlistetaan kuusikymmentä vuotta täyttävää seuraa. Kilpailussa ovat mukana kaikki sarjat kaikissa aselajeissa. Koolle ovat siis seniorit, juniorit sekä yleinen sarja lajeinaan tähtäin, vaisto- sekä taljajousi. ”Kolmi-päiväiseen kilpailuun odotetaan noin 250 osallistujaa ympäri Suomen, mukana on tietysti lajin karkikaarti” kertoo Pohjan jousi ry:n puheenjohtaja Seppo Hautamäki.

Tiedota tilaisuudesta tapahtumakalenterissa

Tapahtumanjärjestäjiä pyydetään ilmoittamaan kaikille avoimista, maksuttomista sekä Kemissä järjestettävistä tilaisuuksista Kemian kaupungin www.sivuilla olevaan tapahtumakalenteriin.

Tilaisuuden tietoihin voi valita juhluvuonna kategoriaksi Kemi 150, jolloin tieto päivittyy myös Kemi 150 -www.sivuilla. Näin ilmoitettuja tilaisuuksia nostetaan esille myös kaupungin Facebookissa. Tapahtuman tietoja voidaan täydentää myöhemmin ottamalla yhteyttä Kemian kaupungin asiakaspalveluun. Tapahtuman peruuntuessa vastuullinen järjestäjä ottaa yhteyttä asiakaspalveluun hyvissä ajoin ilmoituksen poistamiseksi.

NÄIN LISÄÄ TAPAHTUMAN TAPAHTUMAKALENTERIIN

1. Kirjoita verkkosivun osoitteeksi www.kemi.fi
2. Avaa tapahtumakalenteri etusivun Tulevia tapahtumia -otsikon alta ”Ilmoita tapahtumasta”.

Tulevia tapahtumia

[Ilmoita tapahtumasta](#)

3. Kirjoita lomakkeen tiedot huolella. Voit lisätä mm. tapahtumaan liittyvän kuvan sekä verkkosivun.

Lisää tapahtuma

Lisää uusi tapahtuma

TAPAHTUMA OTSIKKO: (pakollinen)

Uudenvuoden juhlat

TAPAHTUMA KUVAUS: (pakollinen)

Kappale

Kemian kaupunki täyttää 150 vuotta. Ju

TAPAHTUMA: PÄIVÄ JA AIKA

Alku/Loppu: 31-12-2018 20:00 - 21:30 31-12-2018

☐ Koko päivän tapahtuma

This event is from 20:00 to 21:30 on 31.12.2018.

Event Series:

4. Valitse kategoriaksi ”Kemi 150 vuotta”, jolloin tapahtuma päivittyy automaattisesti Kemi 150 -verkkosivulle

TAPAHTUMA KATEGORIAA

Elokuva

Hyvinvointi

Käsitö

Käsitö

Kemi 150 vuotta

Kestävä kehitys

Kirjallisuus

Konferenssi

Kulttuuri

Lapset

Lemmikkieläimet

Tapahtumapaikka: Kemi

5. Paina lopuksi Lisää tapahtuma -painiketta, jolloin tapahtuma siirtyy Kemian kaupungin asiakaspalveluun julkaistavaksi. Voit täydentää tapahtumaa myöhemmin ottamalla yhteyttä asiakaspalveluun.

paalipun osallistuessaan ryhmänsä kanssa kaikukorttiverkoston tapahtumaan”, Suopajarvi muistuttaa.

Kaikukortti käy ympäri Suomen

Yhdellä ja samalla Kaikukortilla saa maksuttomia pääsylippuja ja kurssipaikkoja ympäri Suomen kaikkiin verkoston kulttuuripalveluihin. Korttia kannattaa siis ehdottomasti vilauttaa vaikka pääkaupunkiseudulle matkatessa. ”Kaikukortti on otettu loistavasti vastaan jo usealla paikkakunnalla ja hanke laajenee jatkuvasti. Esimerkiksi Espoosta ja koko Kainuun maakunnasta on saatu hyviä kokemuksia ja kynnys kulttuurin käyttöön on selvästi madaltunut”, iloitsee Suopajarvi.

Opetus- ja kulttuuriministeriön rahoittama Kaikukortti otetaan Kemissä koeluontoiseen käyttöön kaupungin 150-vuotisjuhlavuodeksi 2019. Jatkon määrittää se, miten kortti otetaan vastaan ja kuinka ahkerasti sitä aletaan hyödyntää. ”Tästä kannattaa ottaa koppi ja suunnata rohkeasti kulttuurin pariin. Kun hanke on viimein saatu käyntiin, on loput Kaikukortin käyttäjien ahkeruudesta kiinni!”, Seppo Suopajarvi muistuttaa.

Teksti ja kuva Anna Huhtilainen

KAIKUKORTILLA KULTTUURIA KAIKILLE

Kemissä otetaan vuoden 2019 alusta lähtien käyttöön Kaikukortti. Kortti mahdollistaa kulttuurista nauttimisen myös heille, joilla ei taloudellisesti ole siihen varaa.

Kaikukortti edistää kulttuurin saavutettavuutta ja yhdenvertaisuutta osana hyvää elämälaatua. Kortin saaminen ei edellytä tietyn tulorajan alittamista, vaan siihen ovat oikeutettuja kaikki taloudellisesti tiukassa tilanteessa olevat sosiaalialan yhteisöjen asiakkaat perheineen. Valtakunnallisia pahvisia Kaikukortteja ja kavat ja palvelun käyttöönotossa opastavat aluksi aikuisten sosiaalipalvelut, työllisyyspalvelut, mie-

lenterveys- ja päihdepalvelut sekä lasten- ja nuortenpalvelut. 16 vuotta täyttänyt nuori saa itselleen oman Kaikukortin.

Monien mahdollisuuksien Kaikukortti

Meri-Lapin monipuolinen kulttuurikaupunki Kemi haluaa parantaa kuntalaistensa mahdollisuuksia osallistua kulttuurielämään ja taideharrastuksiin. ”Kaikukortti kannattaa ehdottomasti hankkia,

jos kokee olevansa siihen oikeutettu. Kulttuuri kuuluu kaikille – niin opiskelijoille, eläkeläisille kuin kenelle tahansa, joka joutuu elämään tiukalla budjetilla – ja tämä on konkreettinen teko sen eteen”, kehuu Kemin kulttuurikoordinaattori Seppo Suopajarvi. Kaikukortilla pääsee maksutta muun muassa jousikvartetin sekä kaupunginorkesterin ja -teatterin esityksiin, mikäli paikkoja saman päivän tapahtumiin on jäljellä.

Kaikukorttia voidaan hyödyntää myös esimerkiksi nuorisotyössä tai palvelulaitoksissa. Ryhmän vetäjä voi yhteisökortin avulla viedä useampia henkilöitä kulttuuritapahtumiin. ”Ohjaaja saa itse va-

Kaikukortin jakelu aloitetaan vuoden 2019 ensimmäisenä arkipäivänä, keskiviikkona 2.1.2019.

Noutopaikat ovat: aikuisten sosiaalipalveluiden, työllisyyspalveluiden, mielenterveys- ja päihdepalveluiden sekä lasten- ja nuortenpalveluiden toimipisteet. Lisätietoja asiasta saa kulttuurikoordinaattori Seppo Suopajarvelta: seppo.suopajarvi@kemi.fi puh. 0400 328 435.

TÖISSÄ KEMISSÄ

Teksti ja kuva Niina Grönholm

Kivikon ja Koivuharjun

KOULUT SAIVAT
UUDEN REHTORINJokainen on tärkeä ja ansaitsee tulla
nähdyksi, kuulluksi - huomatuksi.

Kello soi välitunnin merkiksi ja luokkien ovet avautuvat liki yhtä aikaa. Iloinen puheensorina täyttää käytävät. Myös uskontotunti on päättynyt ja Ellen Nissinen sipaisee ohi kulkiessaan oppilaiden hiuksia matkalla uuni-tuoreeseen työhuoneeseensa. Nissinen on aloittanut tänä syksynä Kivikon ja Koivuharjun koulun rehtorina. "Olen niin innoissani uudesta työstäni", kertoo Nissinen kasvot loistaen.

Nissinen valmistui luokanopettajaksi Oulun yliopistosta vuonna 1997 ja erikoistui englantiin, kuvaamataitoon sekä erityispedagogiikkaan. Nissisen elämänsänsä on jatkuva oppiminen ja taskussa ovatkin digitaalisen median aineopinnot, psykologian sekä kouluhallinnon opinnot. Parasta-aikaa työn alla ovat opinto-ohjauksen opinnot.

Kaksikymmentävuotisen työuran aikana Nissinen on opettanut peruskoulussa ja työskennellyt pedagogisena kehittäjänä lukiossa sekä yliopistossa. Edellisessä työssään hän toimi eLukion koordinaattorina. Työhön kuuluivat oppimisympäristön ja kurssien kehittäminen, opetuksen laadunvarmistaminen sekä kahdenkymmenen kahden lukion johtajista koostuvan johtoryhmän vetäminen. "Sieltä maailmasta ja matkan varrelta on paljon ammennettavaa alakoulujen arkeen. Haluan edistää yhdessä tekemisen kulttuuria ja yhdistää kahden koulun voimavarat sekä keventää siten perinteistä yhden opettajan puurtamismallia. Myös oppilaiden näkökulmasta yhteenkuuluvuus on olennaista. Meillä on mahtava henkilökunta ja upeaa osaamis-

"Pienillä teoilla voit tuoda hyvää ympäristöä, hymy voi pelastaa toisen päivän", kiteyttää Ellen Nissinen filosofiaansa.

ta. eLukion virtuaaliluokissa aineopettajilla on aina avoimet ovet ja materiaalia jaetaan sekä kehitetään yhdessä. Peruskoulussa vaadimme lapsiltakin yhteistyötaitoja, joten yhteisopettajuuden kehittäminen siinäkin mielessä on luonnollista", Nissinen pohtii.

Ellen Nissisen sydämellä on myös välituntien osuus lasten koulupäivässä. "Lasten kaveritaidot tulevat parhaiten esiin välituntien ja aikuisen rooli on siinäkin merkittävä. Aikuisen aktiivinen läsnäolo ja tekemisen ohjaaminen tarvittaessa edistää yhteisten leikkien syntymistä. Aikuisen rooli on myös pitää huoli, että kaikilla on mahdollisuus osallistua, eikä ketään kiusata", Nissinen kuvaillee.

"Kuuntelin taannoin luentoa, jossa käsiteltiin positiivista pedagogiikkaa. Tuomasin, että sehän se on ohjannut toimintaani elä-

mäni päivät. Nyt sen asian on joku kirjoittanut kansien väliin. Myönteinen elämänsänsä kumpuaa arjen pienistä teoista toisiamme kohtaan, hyvä kasvattaa välittömästi hyvää. Myös puheen ylläpitäminen kaveritaidoista on tärkeää. Sitä kautta saadaan oppilaat ymmärtämään, mikä valta omalla käytöksellä on", miettii Nissinen.

Vuosien varrella Ellen Nissinen on opetustyössään havainnut, että jokaisella oppilaalla teinistä senioriin on tarve tulla nähdyksi ja kuulluksi, huomatuksi. "Sen toteuttaminen on mahdollista ihan kaiken kokoisissa ryhmissä. Hyväksyvä katse, kosketus ja muutama sana. Ei se ole sen kummempaa", kertoo Nissinen.

Kaksi vuotta sitten Oulusta Kemiin muuttanut Ellen Nissinen kertoo perheensä kotiutuneen mainiosti. "Kolmen lapsen

äitinä olen kiitollinen sujuvasta ja turvallisesta arjesta. Täällä on niin monipuoliset harrastusmahdollisuudet. Asiat ovat lähellä ja saatavilla. Lapsilla on turvallista liikkua kouluun ja harrastuksiin. Musiikkiopiston toiminta ja kursistarjonta on mahtavaa, meillä soivat harppu, sello ja vetopasuuna", itsekin pianoa ja kilpatanssia aikanaan harrastanut Nissinen kertoo.

"Kun on uskoa ja tahtoa, löytyy myös ratkaisu", Nissinen tuumaa. Esikoistytär halusi aikanaan oppia soittamaan harppua. Kuusivuotiaalle ei löytynyt lähiopetusta, joten Nissinen etsi ja löysi etäopettajan Helsingistä. Aluksi puhelimen välityksellä ja myöhemmin tietokoneen kautta tapahtuneen opetuksen myötä tällä hetkellä 12-vuotias tytär soittaa yhä harppua ja viime keväänä tutkintoon kirjattiin vaihe 2/3 suoritetuksi.

Teksti Janica Karasti kuvat Janica Karasti, Kemin kaupunki

VIIHTYISYYTTÄ, VETOVOIMAA JA LIIKUNTA- MAHDOLLISUUKSIA

Kaupunki panostaa tulevina vuosina ranta-alueelle

Kemin keskustan merenrantaan rajoittuvat alueet kokevat suuria muutoksia tulevien vuosien aikana keskustan kehittämishankkeiden myötä. Tekninen johtaja Mika Grönvall kertoo, että yhteen nivoutuvia hankkeita on yhteensä kolme.

LumiLinnalta sisäsatamaan johtavan Ranta-bulevardin hanke toteutetaan koostaan johtuen useammassa vaiheessa vuoden 2019 syksystä alkaen. Tämä tieyhteys parantaa kulkuyhteyksiä LumiLinnalle, jolloin sinne ei tarvitse välttämättä kulkea asuinkatujen kautta.

- Se sujuvoittaa liikennevirtaa, sillä tällä hetkellä rantaa pitkin

pääsee vain kävelemällä. Lisäksi se selkeyttää kulkureittejä myös turisteille ja helpottaa kulkua sisäsatamaan ja ydinkeskustaan, Grönvall kertoo.

Viihtyisä käyttöpuisto kaupunkilaisille

Mansikkakanon puistohanke on käynnistynyt tänä vuonna ja siel-

lä tapahtuu ensi talven aikana paljon. Työmaa jatkuu aina vuoteen 2020 saakka.

- Mansikkakanon puistosta halutaan kaupunkilaisten käyttöpuisto. Se yhdistyy uimarantaan ja sinne rakennetaan myös leikkipaikka lapsille. Myös erilaiset aktiviteetit halutaan mahdollistaa, siksi sinne tehdään vesi- ja sähköpisteet – näin siellä voi järjestää vaikka

festarit, kun tilaakin on, Grönvall sanoo.

Pajarinrannan päiväkodin ympäristön infra on yksi Mansikkakanokkaan liittyvä hanke. Päiväkodin tarpeisiin rakennetaan uusi tie kevyen liikenteen yhteyksineen ja kiertoliittymineen.

- Myös toisessa päässä keskustaa tapahtuu, kun Ruutin puistoa entrataan meren ja asuintalojen välistä. Sinnekin tulee asukkaille ja kaupunkilaisille mukavaa oleskelutilaa, Grönvall tietää.

Uudella kaavalla pyritään houkuttelemaan myös ympärivuotisia toimijoita alueelle.

Koko rantakaari Mansikkakanokalta Hahtisaareen tiivistyy.

Sauvosaaren urheilupuisto osana Mansikkakanokkaa

Sauvosaaren urheilupuistosta on laadittu yleissuunnitelma, jossa otetaan huomioon kattavasti eri urheilumuodot. Suunnitelma sisältää myös katsomoiden ja muiden rakennusten peruskorjauksia sekä laajennuksia. Ajatuksena on ollut, että molemmat kentät Sauvosaaressa säilyvät. Niin sanotul-

le takakentälle tulisi keinonurmi-alusta, jolloin kentän käyttöaste kasvaa huomattavasti. Nyt takakentän käyttö on rajoittunut muutama tunti viikossa. Pääkentällä pääpaino on yleisurheilussa. Urheilupuistokokonaisuus sisältää myös muiden pallopuelien harrastamismahdollisuuden harrastekuntoliikuntaa unohtamatta. Alustava aikataulu toimenpiteiden aloittamiselle on tuleva valtuustokausi.

Vihreä Kemi näkyviin

Asemakatu Pohjoisrantakadun ja Lukkarilankadun välillä parannetaan ja tuodaan sinne näkyviin vihreyttä istutuksin, kaupungin linjan mukaisesti.

- Vihreään Kemiin nojataan myös ympäristörakentamisessa. Hyvät lenkkeilyreitit ovat myös liikunnan edistämistä ja mahdollistamista, Grönvall sanoo.

Varsinaisia pyöräkaistoja ei Kemissä vielä ole kuin maininnaksi, tulevaisuuteen niitä hahmotellaan lisää, sillä pieni kaupunkirakenne antaa loistavat puitteet pyörällä liikkumiseen. Jo ennestään hyviä

pyöräilymahdollisuuksia halutaan lisätä esimerkiksi uusilla asfalttipinnoitteilla.

- Oulussa pyöräilykaistat on maalattu punaisella mutta meillä heitettiin ilmoille villi ajatus – mitä jos me tehtäisiinkin niistä vihreitä, Grönvall naurahtaa.

KORJAUS

Edellisessä lehdessä kaavoituskatsaus -jutun yhteydessä oli mainittu kaavoituksen henkilökunta. Pois oli kuitenkin jäänyt paikkatietokäsittelijä Aune Junnon nimi. Aune on ammattitaidolla puhtaaksi piirtänyt kaavoja jo yli 40 vuoden ajan ja on näin tärkeä osa kaavoituksen kokoonpanoa. Pahoittelemme virhettämme.

Rantabulevardi yhdistää Mansikkakanokan ja sisäsataman.

Teksti Anna Huhtilainen Kuvat Jukka Vilén

VIHREÄ JA KESTÄVÄ KEMI

1.6.2018 käynnistynyt Vihreä ja kestävä Kemi (Green and sustainable Kemi) on vuoden 2020 loppuun kestävä hanke, jonka tarkoitus on tehostaa ympäristöystävällistä ajattelua ja toimintaa niin kaupunkiorganisaation tasolla kuin kuntalaisten jokapäiväisessä elämässä.

Kemin kaupungille luodaan ympäristöpolitiikka ja -ohjelma, jonka periaatteisiin sitoutuen jokainen voi kantaa kortensa kekoon hillitäkseen ilmastonmuutoksen etenemistä. ”Liian pieniä luontoystävällisiä tekoja ei ole

olemassakaan. Oman ajattelunsa vihertämisen voi aloittaa vaikka lajittelemalla jätteet entistä tarkemmin tai nappaamalla kyytiin samaa työmatkaa kulkevan kaverin”, vinkkaa hankevastaava Eija Kinnunen.

Kinnusen lisäksi hanketyönte-

kijä Sari Moisanen työllistävä Vihreä ja kestävä Kemi -hanke on tärkeä osa uutta kaupunkistrategiaa. EAKR-rahoitteinen hanke noudattaa kansainvälisiä ja kansallisia ympäristöohjelmia kestävä kehityksen mukaisesti ratkaisuihin sekä ekologisiin toimintatapoihin tähdäten.

Yksi hankkeen konkreettinen tavoite on saada Kemille ympäristösertifikaatti kaupungin 150-juhlapäivään 5.3.2019 mennessä. Sertifiointi edellyttää konkreettisten ympäristötavoitteiden asettamista ja niiden saavuttamista systemaattisilla toiminnoilla. ”Kaupungintalon toimistoissa on jo luovuttu muovisista roskapusseista ja useat valaisimet toimivat liikutunnistimella. Lopulta kyse on hyvin arkipäiväisistä asioista niin työpaikoilla kuin kodeissakin”, Kinnunen muistuttaa. Sertifikaatti ei ole kertaluontoinen, vaan toimintoja seurataan jatkuvasti. Taso on pidettävä yllä ja mahdolliset poikkeamat korjattava välittömästi.

Kemi kestävä kehityksen kärkeen

Vihreä ja kestävä Kemi -hanke on luonnollinen jatkumo jo ennalta ympäristöystävällisiin toimintaperiaatteisiin. Kemillä on esimerkiksi ollut jo vuosia toimintasuunnitelmat energiankäytön tehostamiseksi.

Hankkeen alussa kaikki kaupungin ylläpitämät palvelut ja tehtävät käydään toimialoittain läpi. Niihin etsitään ja kehitetään mahdollisimman kestävä käytännöt, joiden perusteella laaditaan ympäristöohjelma. Lisäksi otetaan käyttöön mittari hiilijalanjäljen seuraamiseen.

Kemin kaupunkiorganisaatio sitoutuu hankkeen myötä toimimaan entistä ekologisemmin kriteerein aina julkisista hankinnoista arkipäivän toimintatapoihin. Toimintamalli on tarkoitus jalkauttaa hiljalleen kaupungin kaikkien toimintaan sidosryhmiä eli yrityksiä ja kuntalaisia myöten.

Ympäristöohjelman noudattaminen ja siihen sitoutuminen takaa kaikille terveellisen ja puhtaan elinympäristön. Hankkeen mukaiset ekologiset ja vähähiiliset ratkaisut luovat koko Kemin alueelle yhtäläisesti terveelliset asumis- ja toimintaolosuhteet. ”Teollisuuskaupunkikin voi olla ympäristöystävällinen ja puhdas. Oikeastaan lähtökohtamme ovat loistavat, koska isoilta yhtiöil-

tä on vaadittu jo vuosia ympäristötietoutta ja tiukkoja sertifikaatteja. Nämä kaupungin ympäristökumppanit ovat oikeita edelläkävijöitä!”, Kinnunen iloitsee.

Vihreys ja kestävyys sisäänrakennetuksi ajattelumalliksi

Vihreä ja kestävä Kemi -hankkeen tarkoitus on kannustaa kuntalaisia ekologisempaan ajattelumalliin kaikilla elämän osa-alueilla siten, että myös yksilötasolla toiminta ja päätöksenteko tapahtuu ympäristöseikat huomioiden. Hankkeessa korostuva ympäristölähtöinen Lean-ajattelu tukee elinkaariajattelua ja hukkan välttämistä. ”Vaikka raha ei ole tärkeintä, valintoja ympäristöystävällisesti tehden säästyy luonnonvarojen lisäksi usein myös taloudellisia resursseja. Jos ei heti, niin ainakin jollain aikavälillä”, Kinnunen muistuttaa.

Kaupunki haluaa osallistaa kuntalaisia toimimaan hankkeen yhteisten päämäärien eteen. ”Kannattaa esimerkiksi seurata somekanaviamme ja osallistua siellä ympäristöasioita käsitteleviin keskusteluihin. Keväällä järjestämme taas kestävä kehityksen viikon yleisötapatumineen. Kuluneena kesänä tutuiksi tulleet

Villarit eli kaupunkipyörät näkyvät kaupunkikuvassa myös ensi vuonna”, Kinnunen luettelee. ”Niin ja hei, jos sinulla on joutava polkupyörä, jatka sen elinikää luovuttamalla se kaupunkipyöräkäyttöön! Lahjoituspyörän voi viedä Monitarmoon. Tässä on yksi hyvä ja helppo vinkki oman hiilijalanjäljen pienentämiseksi!”

Tavoitteet korkealla – mutta saavutettavissa

Kemistä on tavoitteena kehittää vuosien 2018-2020 aikana ekologisesti, sosiaalisesti ja taloudellisesti kestävä kaupunki, jonka päätökset vaikuttavat vähentävästi kasvihuonekaasupäästöihin ja Itämeren kuormitukseen. ”Julkisissa hankinnoissa tullaan suosimaan mahdollisuuksien mukaan entistä enemmän lähituottajia. Kuljetuskustannukset sekä päästöt vähenevät ja samalla tuemme paikallisia yrittäjiä”, Kinnunen kaavailee.

Mahdollisuudet kotimarkkinoiden kehittämiseen ovat siis ilmeiset ja hankkeen toivotaan sekä kehittävä että synnyttävän uutta paikallista yritystoimintaa. ”Tällä hetkellä logistiikka on erityinen haaste niin meille kuin muillekin pienille ja keskisuurille kaupun-

geille. Toivomme, että hankkeen myötä saisimme logistiikkaan liittyen uusia innovatiivisia ratkaisuja sekä kaupungilta että alueen yrityksiltä”, Kinnunen kaavailee. ”Myös työllisyys ja sen tukeminen on osa kestävä kehitystä!”

Loppuun hankevastaava heittää vielä yhteisen haasteen kaikille kemiläisille. ”Viestikää meille kaupungille toiveitanne ja ideoitanne ympäristöystävällisiin toimintatapoihin liittyen! Hanke on meidän kaikkien yhteinen juttu ja jokainen kohderyhmäläinen – eli kaikki kuntalaiset – voivat oppia toisiltaan jotain hyödyllistä!”

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Teksti Laura Lumpus kuvat Rodeo ja Morguefile

ÄLÄ ANNA SÄHKÖKATKON YLLÄTTÄÄ

Sähkön olemassaolo huomataan yleensä vasta sähkökatkon sattuessa.

Sähkökatkoihin kannattaa varautua ennalta, jotta arki sujuu helpommin pitkänkin katkon sattuessa. Löytyykö kodistasi tarvittavat varusteet sähkökatkon varalle?

Sähkön saanti tuntuu meille itsestään selvyydeltä, mutta luonnonvoimien edessä sähköverkkoyhtiötkin joutuvat joskus nöyrytymään. Sähkökatkoja aiheuttavat ilmastolliset syyt ja tekniset viat. Johdoille kaatuvat puut, kova tuuli, ukkonen ja lumi luovat sähköverkolle riskejä.

Jos valot sammuvat tai televisio ei toimi, kyseessä voi olla sähkökatko, laitevika tai oman kodin

sähköverkon vika. Tällöin kannattaa tarkistaa, toimivatko muut kodinkoneet. Sulaketaulusta varmistetaan, ovatko sulakkeet ehjät. Tarvittaessa palanut sulake vaihdetaan uuteen tai nostetaan vikakatkaisiin. Jos mitkään laitteet eivät toimi ja koko asunto on pimeä, pääsulake voi olla palanut. Yleensä huoneistot, naapuritalot ja lyhyt kadunpätkäkin kuuluvat samaan sähköverkkoon. Voit vilkais-

ta, palavatko naapureiden kodeissa valot tai katuvalot. Mikäli valoja ei ole missään, kyseessä on kodin sähköverkkoa laajempi katko.

Sähkölaitteet ja valot kannattaa laittaa pois päältä katkon alettua. Yhden valaisimen voi jättää päälle kertomaan, milloin sähköt taas toimivat. Kaikista tärkeintä on katkaista virta laitteista, jotka voivat aiheuttaa tulipalon sähkön palauduttua.

Näitä laitteita ovat liesi, silitysrauta, kahvinkeitin ja pesukone.

Sähkøyhtiölle ei tarvitse soittaa heti sähkön mentyä poikki, sillä he tarkkailevat jakeluverkkoaan vuorokauden ympäri. Odota, kunnes vika on korjattu ja sähköt palaavat. Jos kuitenkin havaitset esimerkiksi sähkölinjojen päälle kaatuneen puun tai muuta linjojen vaurioitumista, siitä on hyvä ilmoittaa.

Kun kyse on pitkästä sähkökat-

MITEN VARAUTUA?

Yleensä sähkökatko menee hetkessä ohi, mutta pahimmillaan se voi kestää useamman päivän. Poikkeustilanteeseen on hyvä varautua ennalta. Joka kodista tulisi löytyä:

- taskulamppu ja ladattava lyhty
- kynttilöitä, tuikkuja ja tulitikkuja
- paristokäyttöinen radio
- paristoja radiota ja taskulamppua varten
- varasulakkeita
- laturi, jolla voi ladata matkapuhelimen akun ilman sähköä
- polttopuita, jos kotona on takka tai puu-uuni
- pieni summa käteistä rahaa
- ruokavarasto säilykkeitä ja kuivamuonaa
- kuume- ja särkylääkkeitä
- laastareita ja sidetarpeita
- kosteuspyyhkeitä ja desinfiointiainetta

Tavarat pitäisi sijoittaa niin, että ne löytää helposti pimeässäkin. Sähköjen palatessa sähkölaitteita tulee ottaa käyttöön vähitellen, ettei liian suuri kuormitus katkaise niitä uudelleen.

http://www.defmin.fi/files/1275/Pahasti_poikki_nettiversio.pdf

kosta, paikallisradio välittää viiranomaisten tietoa katkon syystä ja arvion sen kestosta. Radiolähetystä voi kuunnella paristoilla toimivalla radiolla, autoradiolla tai puhelimella. Jos pääset nettiin, katkosta voi etsiä tietoa sähköyhtiön nettisivuilta.

Mikäli vika on asunnon tai talon omassa verkossa eikä sulakkeen vaihto auta, soita ammattiapua. Sähkötöitä ei saa tehdä itse. •

KEMI SAI UUDEN KAUPUNKI-STRATEGIAN

Kaupunkistrategia on kaupunkiorganisaation tärkein strategiatason asiakirja, joka sisältää vision, toiminta-ajatuksen sekä kaupungin kehittämisen päälinjaukset ja painopisteet halutulle ajanjaksolle.

Kaupungin toimintaa johdetaan valtuuston hyväksymän kuntastrategian mukaisesti ja talousarvio laaditaan siten, että se toteuttaa voimassa olevaa kuntastrategiaa. Uuden kaupunkistrategian strategiset päämäärät ovat vetovoimainen kaupunki, hyvinvoivat asukkaat ja sujuva arki.

Uuteen strategiaan voi tutustua osoitteessa:
<http://www.kemi.fi/paatoksenteko/strategiat/>

Teksti ja kuvat Niina Grönholm

KUNTALAIS-DEMOKRATIAA

Kemin kaupunkistrategian arvomaailmaan on kirjattu ihmisläheisyys, luovuus ja vastuullisuus. Kaupungin nettisivuilta

ladattavissa olevaan Kaupunkistrategiaan on niin ikään kirjoitettu, että luvatussa pidetään kiinni. Kaupunki on olemassa asukkaiden varten ja asukkaita halutaan

kuulla. Kemiläisiä kannustetaan osallistumaan ja vaikuttamaan. Ja näin on myös tapahtunut.

Asukkailta kysyttiin vastikään ideoita Tervaharjun mäenlaskupaikan parantamiseksi. Runsaslukuisissa vastauksissa kehittämisen kohteiksi nousivat voimakkaasti esiin turvallisuuden parantaminen. Nykyisellään laskijoilla on riski hurauttaa autotielle ja turvallisuutta toisi myös selkeämpi merkintä, mistä mäkeä nouseaan ylös. Alueen valaistusta toivottiin lisättävän ja myös pidettävän päällä.

Kyselyyn vastanneiden kesken mäenlaskupaikka nähtäisiin sopivaksi myös kuntoportaille ja kaikkiaan viihtyisyyttä lisäisi laavu sekä alueen raivaus risukoista. Parkkipaikkaa toivottiin laajennettavan sekä kunnan opasteita lisättävän. Alueelle tulevan liittymän ja suojatien parantaminen mainittiin myös vastauksissa. Lisäksi mäenlaskupaikalle toivottiin aktiviteettien ja tapahtumien järjestämistä.

”Mäenlaskupaikan parantamisen seuraava vaihe on kustannusarvion laatiminen esitettyjen toiveiden pohjalta. Sen jälkeen esitetään investointilaskelma ensivuoden budjettiin”, kertoo liikuntasihtööri Ilkka Kotala.

Osallistavaa budjetointia jo kolmena vuonna

Kemin kaupunki ja asukkaat voivat paukutella henkseleitään osallistavan budjetoinnin edelläkävijöinä. Jo kolmena vuonna asukkailta on kysytty, miten kaupunkia kehitetään viihtyisämmäksi.

Osallistamisbudjetti on suuruudeltaan 30.000 euroa vuodessa. Asukkailta saaduista ehdotuksista on toteutettu lasten leikkipaikaksi merirosvolaiva sisäsataman puolelle Meripuistoon. Vierasmaastamaan lisättiin paikka rannassa piipahtaville.

Tämä vuonna toteutetaan kuntoiluportaat ja Täiköntorille on sijoitettu asukkaiden käyttöön toritoimintaa edistämään siirrettävät myyntikojut.

Mitä kuuluu, ruma Kemi?

Kemin karmeimman rumilus on Kimara, hyvänä kakkosena viime vuonna tehdyssä kuntalaiskyselyssä pärjasi Sauvosaaren urheilukentän aidantekele ja pronssia nappasi Valtakatu 65:n kiinteistö.

Rumuus kiinnostaa kuntalaisia. Alkukysyistä kuvattu Kimara-video tavoitti kaupungin Facebookissa lähes 20 000 ihmistä. Videolla haastateltu kaupungin lakimies Santeri Lindholm avasi, miten haasteellista ja hidasta kaupungin on puuttua yksityisomistuksessa olevan tonttiin. Kimaran kanssa odotetaan parasta-aikaa oikeuden päätöstä omistusoikeudelle, jotta sirpaleinen raunio saadaan puretuksi. Prosessi etenee.

Sauvosaaren aita on purettu ja tilalle rakennetaan paremmin katsottakin kestävä aita.

”Perustuslaki takaa ihmisille oikeuksia, omalla tontillaan saa tulla melkein mitä haluaa. Kaupunki voi puuttua asiaan silloin, kun tontista on vaaraa ihmisille tai ympäristölle. Kauneusarvo ei riitä kriteeriksi vaatia esimerkiksi kiinteistön purkua”, tiivistää kansliajohtaja Jukka Vilén kaupungin mahdollisuuksista vaikuttaa kauniiseen katukuvaan.

KOLUMNI

Kati Tervo

Hankinta-asiantuntija, Kemin kaupunki, Elinkeinopalvelut

KOHTI KESTÄVIÄ HANKINTOJA

Vuoden 2017 alussa voimaan astunut uusi hankintalaki korostaa ympäristösuojelun ja sosiaalisten arvojen huomioon ot-

tamista julkisissa hankinnoissa. Hankintalaissa on myös pyritty edistämään ympäristömerkkien käyttöä hankintaprosesseissa ja laissa on myös korostettu elinkaarikustannusten arviointia.

Kemin kaupungistrategiassa on määritelty, että kaupunkimme päätökset, toiminta ja hankinnat perustuvat kestäväan kehitykseen, asukas- ja yritysälhtöisyyteen sekä sosiaalisten ja ympäristökriteerien huomioon ottamiseen. Lisäksi kaupungin ympäristöpolitiikassa määritellään, että kaikessa Kemin kaupungin suunnittelussa, toiminnassa ja päätöksenteossa huomioidaan ympäristövaikutukset.

Kemin kaupunki tekee vuosita-

solla huomattavan määrän hankintoja ja hankintalain mukaiset vaatimukset täytyy ottaa huomioon myös kaupungin hankinnoissa. Tällä hetkellä on valmisteilla kaupungin "Kestävien hankintojen ohje", jossa määritellään eri hankinnoissa vaadittavia laadullisia kriteerejä mm. ympäristösuojelun ja sosiaalisten kriteerien näkökulmasta. Jatkossa kaupungin hankinnoissa voidaan edellyttää tarjoajilta näiden kriteerien täyttämistä voidakseen osallistua tarjouskilpailuun. Näiden kriteerien avulla kaupunki voi omalta osalta olla edesauttamassa organisaation ympäristö- ja vastuullisuustavoitteiden saavuttamista ja samalla

tuottaa laadukkaita ja kustannustehokkaita palveluita käyttäjille.

Kemin kaupunki siirtyy sähköiseen hankintajärjestelmään

Kemin kaupunki ottaa käyttöön lokakuun puoleen väliin mennessä sähköisen Clouidia-hankintajärjestelmän, joka on sähköiseen kilpailuttamiseen ja hankintaprosessin hallintaan suunniteltu työkalu. Muutos tarkoittaa sitä, että jatkossa hankintaprosessi hoidetaan sähköisesti verkon kautta ja meneillään olevat kilpailutukset ovat avoimesti nähtävillä sähköisessä tarjouspalvelussa.

MOBIILIVINKKEJÄ

YRITTÄJÄ, OLETKO KARTALLA?

Etsi yrityksesi Google-maps:stä ja ota se haltuun, pääset hallinnoimaan yrityksesi tietoja Google My Business -palvelussa tietokoneella tai mobiililaitteella. Voit ilmaiseksi ilmoittaa aukioloaikasi, yhteystietosi, lisätä kuvia, mainostaa, olla yhteydessä asiakkaisiisi, saat tilastoja ja voit julkaista nettisivutkin näillä samoilla tiedoilla. Siirry kartalle, asiakkaasi ovat jo siellä!

MENNÄN METSÄN...

Mobiilisovellus Metsäinen pitää sisällään paljon ja kaikille! Se tarjoaa tietoa metsien hoidosta ja käytöstä, tietoa metsätapahtumista sekä valikoiman mobiilisovelluksia metsässä ja luonnossa liikkuvalla. Sovelluksen luontopolut löytyvät Kemistä, Rovaniemeltä ja Sodankylästä. Avaa Metsäinen, laita sijaintitieto päälle ja sovelluksessa oleva kompassi käyntiin. Näet kartalla luontopolun ja oman sijaintisi. Reittiä seuraamalla päädyt "tehtävapistelle", silloin puhelimesi antaa sinulle tehtävän. Kokeile!

Google Maps: www.google.com/maps/

Google My Business: <http://google.fi/business>

Metsäinen: <https://www.metsakeskus.fi/mobiilisti-metsaan>

Teksti Janne Kuoppala kuvat Kemian historiallisen museon valokuva-arkisto.

PARANTUMATON LOHITRAUMA

Jokikalastus oli pitkään saalismääriltään merikalastusta merkittävämpää. Kuvassa Korvan karsinapadon lohisaalista punnitaan vuonna 1922.

Tänä syksynä tuli kuluneeksi 70 vuotta siitä, kun lohien ja muiden vaelluskalojen nousu luontaiselle kutuvaellukselleen Kemijokeen estettiin. Ennen patoamista Kemijoki oli Euroopan paras lohijoki ja sen antimet olivat yksi alueemme asutushistorian tärkeimmistä vaikuttimista. Kautta vuosisatojen lohi houkutteli Kemijokisuulle asukkaita ja kauppiaita aina Saksasta saakka.

Kemian historiallisessa museossa muistelimme kuluneen syksyn ja menneen kesän sitä, millainen elinkeino kalastus Kemian alueella oli ennen 1950-lukua. Tuotimme valokuvanäyttelyn omista kokoelmistamme kertomaan kalastuselinkeinosta. Yritimme myös kerätä lisää kalastukseen liittyvää aineistoa ja olemme siitä edelleen hyvin kiinnostuneita.

Kemijoen kalasaaliilla oli suuri merkitys jokivarren ja -suun asukkailla. Vaikka saalismäärät vaihtelivat vuodenaikojen ja pyyntivuosien välillä runsaastikin, niin elinkeinona kalastuksen merkitys

alueen ihmisille oli pitkään elintärkeä ja se liitti seudun osaksi maailmankauppaa.

Viimeisen kerran lohi nousi vapaasti Kemijokeen kesällä 1948, kuten se oli tehnyt vuosituhansia päämääränään jatkaa sukuaan synnyinseudullansa joen yläjuoksulla. Isohaaran padon luukkujen pohjat olivat tuolloin jo valmiina, mutta kalan tietä ei vielä ollut suljettu. Isohaaran voimalaitospato valmistui loppuvuodesta 1948 ja lopullisesti sinetöi Kemijoen lohien nousun kotijokeensa.

”Hirveä lohikesä” 1949 jäi monien mieliin lähtemättömästi. Aikalaiskertomuksissa puhutaan usein lohduttomasta näystä, kun padon alla vesi ikään kuin kiehui jokeen yrittävien lohien määräst. Sinnikkäästi, mutta turhaan yritti Kemijoen maailmankartalle nostanut kuningaskala hyppiä patoseinää päin pudoten aina vain takaisin virtaan. Kemijoen luontaisen lohikannan kuolema oli hidas, mutta varma. Viimeiset joen luonnonlohket katosivat viimeistään vuonna 1959.

Lohen katoaminen Kemi- ja Ounasjokesta oli monelle jokivarren asukkaalle syvä trauma, joka ei ole vieläkään parantunut. Sen voi parantaa vain vaelluskalojen paluu jokeen. Unelma siitä eläkin yhä monien mielissä. Kemijoen aito- ja alkuperäinen lohikanta on jo menetetty eikä enää palaa kotijokeensa. Kunnollisilla lohiporilla Isohaaraan kanta olisi aikoinaan saanut mahdollisuuden,

mutta sellaisia ei syystä tai toisesta rakennettu.

Toivottavasti tulevaisuudessa onnistutaan tarjoamaan lohelle toimiva vaellusreitti. Tänä kesänä testattu kalasydän antoi siitä jo toivon häivähdyksen. Siihen saakka laihana lohtuna saamme ihastella hartaasti ikävöityä virtojen valtias-ta Kemian kaupungin vaakunassa ja Ensio Seppäsen Hyppäävät lohet veistoksessa.

Ennen patoamista Kemi oli tunnettu lohesta. Kuvassa T:mi Rantapörhölä esittelypöytä Kemian messuilla vuonna 1939.

Teksti ja kuvat Anna Huhtilainen

KARIHAARAA KEHITTÄMÄSSÄ

Karihaaran ajankohtaiset asiat puhututtivat satapäistä osallistujajoukkoa Kehittämiskävelyllä 19.9. Reitti Työläismuseolta Kemikonttorille huokui historiaa ja kehittämiskahveilla käytiin hyvähenkistä keskustelua alueen tulevaisuudesta.

”Tämä on neljäs kehittämiskävely Kemissä ja kansalaisdemokratiaa parhaimmillaan!”, tervehti osanottajamäärästä ilahtunut kaupunginjohtaja Tero Nissinen. ”Esille noussevat tarpeet ja toiveet kirjataan ylös ja huomioidaan ensi vuoden budjetin suunnittelussa.”

Kävellen halki Karihaaran

Matkalla Kemikonttorille Tuula Sykkö Meri-Lapin matkailuop-

paista kertoi mielenkiintoisia faktoja ja tarinoita Karihaarasta. ”On ollut kauppoja, apteekkeja ja kelioliikkeitä sekä Euroopan pisin makasiinirakennus Massamaksiini. Vuonna 1906 rakennetussa Kemilä-talossa on sekä synnytetty että tehty haastavia kirurgisia toimenpiteitä.”

”Näitä upeita rakennuksia olisi valjastettava kulttuuri- ja matkailukäyttöön. Kunpa paikallisetkin tietäisivät, mitä helmiä täällä on!”, kävelijät ihastelivat. Myös maise-
mointitiloista ja kuntoreiteistä keskusteltiin: asukkaiden yksimielinen toive oli kunnan risusavotta koko alueelle.

Koulu ja tehdashanke kuumia perunoita

Yksi kehittämiskahvien puhututanein aihe oli Karihaaran koulu-keskuksen kunto ja korjaustarpeet. Rehtori Jukka Vaaramaa muistut-

ti, että jo nyt yksi siipi on suljettu ja osa oppilaista työskentelee väistötiloissa. ”Toiveissamme on ympärivuotinen monitoimirakennus. On myös varmistettava, että

Runas joukko karihaaralaisia osallistui kehittämiskävelyllä muistelemaan menneitä ja kartoittamaan tulevaisuuden tarpeita.

liikuntapaikat ovat entistä paremmin koululaisten tavoitettavissa”, Vaaramaa sanoi. ”Lapsille on turvattu asianmukaiset ja terveet tilat”, kompattiin keskustelijoiden joukosta.

Esille nousivat Metsä Fibren tehdashankkeen vaikutukset Karihaaran alueen palveluihin, kaa-voitukseen ja liikenteeseen. Kysymyksiin on mahdoton vastata aukottomasti ennen lopullista ratkaisua kokonaan uudesta tehtaasta tai nykyisen modernisoinnista. ”Käypä kuinka vain, kuljetukset tehtaalle ja tehtaalta lisäänty, eli sujuvan liikenteen takaamiseksi on tehtävä muutoksia”, totesivat kaupunginjohtaja Nissinen ja tekninen johtaja Mika Grönvall.

Karihaara hyötykäyttöön

Ajatustenvaihtoa virisi myös Uiton rakennusten, Kemijoen alueen ja Kemin rannikon kulttuuri- ja matkailutoimintapotentiaalista. ”Katsokaapa Kemiä mereltä päin. Loistava alue, jonka vetovoimaa olisi syytä hyödyntää!”

Karihaaran kehittäminen ei siis jää ainakaan ideoiden tai mielenkiinnon puutteesta kiinni. ”Kemikonttori lisätään välittömästi myös lasten ja nuorten kulttuurikasvatussuunnitelmaan”, totesi kulttuuripedagogi Venla Kakko perinnäytteystä vaikuttuneena. •

Koivuhaarjun Toivolan eskarilaisten lauluesitys antoi ensitahdit kehittämiskävelyllä.

THE CITY OF KEMI TURNS 150 YEARS

The City of Kemi turns 150 years 5th of March 2019. The celebration is going on during the whole next year. The City of Kemi calls all inhabitants, the third sector organizations and companies in Kemi to take part and to take into account the celebration as a part of their own annual events. The third sector organizations can appeal for a grant for these events. The application time is valid until 31.10.2018. Instructions and the application form can be found (in Finnish) on the Kemi City's website.

In the website there is also a Kemi 150-years

section (in Finnish), where the City of Kemi gathers information about anniversary. There is also available the Kemi 150 years logo, which is designed by Jan Åqvist. In this site will also be updated information and instruction how different organizations can take into account anniversary and instructions how the logo can be used. Address to this site is: www.kemi.fi/kemi-150

All the eventorganizers are asked to add all their events in Kemi to our Calendar of events. This is a great opportunity for get fee marketing for events. When the event is a part

of Kemi 150 years anniversary, it should be categorized in this calendar. This Calendar is located at www.kemi.fi/tapahtumakalenteri

KAUKUKORTTI - CULTURE FOR ALL

The City of Kemi is introducing the national Kaikukortti in the beginning of 2019. This card enables to take part in the cultural events also for the persons who are financially hard pressed. Kaikukortti is a card, with which you can obtain free admission tickets in the Kaikukortti networks in Finland. The card is personal and does not cost anything. These cardboardmade cards will be at hand in Kemi at the social services for adults, employment

services, mental health and substance abuse services and childrens- and youths services.

More information:
Culture coordinator in Kemi
Mr. Seppo Suopajarvi,
seppo.suopajarvi@kemi.fi,
http://www.kulttuuriakaikille.fi/kaikukortti_in_english

ENTREPRENEUR, ARE YOU ON THE MAP?

Find your company on the Google-maps and take control over it: be able to manage your company's information in Google My Business -service by your computer or your mobile device. It is free of charge to announce there your opening hours, contact information, to

add pictures, to boost your business and take contact with your customers. You will also get statistics and you can publish your own website with this information. Move your business on the map, your customers are already there!

LET'S GO TO THE FOREST

Mobile application Metsäinen contains a lot of information for everybody! It offers information about forestry, information about forest-related happenings and there you can find variety of mobile applications for the persons who like to hike outdoors. This application's nature trails are located in Kemi, Rovaniemi and in

Sodankylä. Just open the application Metsäinen, allow it to use your location information, and then the applications compass will operate. You will see on the map the nature trail and your own location. When you follow the route, you'll end up on the "taskpoints" – there your mobile device will give to you a task. Just try it!